

Nr 3

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att förordna om visst undantag från stämpelpfikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften, m. m.

I en den 20 december 1957 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 21, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att — i överensstämmelse med i propositionen angivna grunder — förordna om visst undantag från stämpelpfikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften och förordningen den 6 november 1908 (nr 129 s. 1) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

Scandinavian Airlines System (SAS) har under hösten 1957 utgivit ett 6 1/2 procent förlagslån å tillhopa 78 750 000 kronor. Lånet emitterades genom förmedling av ett bankkonsortium samtidigt i Sverige, Danmark och Norge, varvid till försäljning utbjöds förlagsbevis för 33 750 000 kronor i Sverige samt för 22 500 000 kronor i vardera Danmark och Norge.

I skrivelse den 18 november 1957 har SAS anhållit, att de till nämnda förlagslån hörande förlagsbevisen befrias från stämpelpfikt jämlikt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften samt förordningen den 6 november 1908 (nr 129 s. 1) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper. I skrivelsen har upplysts att hänvändelse även gjorts till finansministeriet i Danmark med begäran om befrielse från dansk stämpelavgift samt att en motsvarande framställning om frikallelse från stämpelpfikt i Norge förbereddes. Danska finansministeriet har i anledning av SAS' hänvändelse förklarat sig berett att, såframt stämpelfrihet beviljas i Sverige och Norge, söka utverka den i Danmark begärda stämpelfriheten.

Rörande det närmare innehållet i ovannämnda framställning samt gällande bestämmelser om stämpelpfikt tillåter sig utskottet, i den mån detsamma ej framgår av nedan intagna yttrande av departementschefen, hänvisa till propositionen (s. 2—4).

Till stöd för det i propositionen framlagda förslaget har departementschefen anfört följande.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen har SAS i Danmark, Norge och Sverige vidtagit åtgärder för att erhålla befrielse från stämpelavgift med avseende å det under hösten 1957 i de tre länderna utgivna förlagslånet.

Den föreliggande framställningen är att se mot bakgrunden av det skandinaviska luftfartssamarbete som sedan en del år tillbaka pågår inom SAS' ram. Enligt den för samarbetet gällande ordningen (se härom prop. 1950: 260) bedriver SAS såsom ett skandinaviskt företag i konsortiets form trafikflygning och därmed sammanhängande verksamhet för de i konsortiet ingående nationella moderbolagens räkning. Moderbolagen deltar i konsortiet med vissa andelar samt äger gemensamt konsortiets tillgångar och tager del i driftresultatet i förhållande till andelsinnehavet. I moderbolagen äges hälften av de röstberättigade aktierna av vederbörande stat. Denna ställer även varje år visst garantibelopp till förfogande för täckande av eventuellt underskott i moderbolagets verksamhet.

Vid uppgörandet av planerna för nämnda samarbete förutsattes, att SAS' rörelse skulle beskattas genom moderbolagen och att de skattespörsmål, som därvid och i övrigt kunde uppkomma, skulle lösas på nationell bas. I Sverige är SAS sålunda icke föremål för beskattning utan rörelsevinsten beskattas, till den del densamma belöper på det svenska moderbolaget, hos detta.

Nämnas må i detta sammanhang att riksdagen i ett särskilt fall till bedömande förehaft frågan om befrielse för SAS från skyldighet att erlägga tull (prop. 1956: 5). Riksdagen meddelade den begärda tulfriheten.

För den låneemission, som under år 1957 ägt rum på den skandinaviska marknaden, står konsortiet, SAS, såsom utgivare. Som torde ha framgått av den föregående redogörelsen föreligger betydliga skiljaktigheter i utformningen av de berörda staternas regler om stämpelbeläggning av värdepapper av ifrågavarande slag. Detta gäller såväl ordningen för stämpelskattens uttagande som även skattebelastningens storlek. Vid en tillämpning av de in-ternt givna stämpelbestämmelserna skulle sålunda de av SAS i Sverige och Danmark upplånade medlen belastas med emissionsstämpel, men icke de medel, som upplånats i Norge. Möjligen kommer även den framtida omsättningen av de utelöpande skuldbevisen att röna inverkan av ojämnheter i fondstämpelhänseende de tre länderna emellan.

Med hänsyn till det skandinaviska luftfartssamarbetet och till intresset av att bevara låneemissionens interskandinaviska karaktär är det enligt min mening ett befogat önskemål att förlagslånet i de berörda länderna inte belastas med stämpelavgift enligt olika regler. En likabehandling torde förut-sätta att de tre staterna i större eller mindre utsträckning ger avkall på fö-reskriven skyldighet att erlägga stämpelavgift. Till förmån för en sådan åtgärd talar även det nyss berörda förhållandet att konsortiets förbindelser åtminstone delvis ytterst kan sägas vara garanterade av de deltagande sta-terna. För Sveriges del kan det härvidlag bli fråga om att medgiva undan-tag från stämpelplikt jämlikt endera av 1914 års förordning angående stäm-pelavgiften eller 1908 års fondstämpelförordning eller eventuellt jämlikt båda de nämnda förordningarna.

För att sådan frihet från stämpelplikt skall kunna medgivas beträffande det av SAS under år 1957 upptagna förlagslånet, torde emellertid få förutsättas att i huvudsak motsvarande stämpelfrihet beviljas i Danmark och Norge. Då det för närvarande icke med säkerhet kan bedömas i vilken mån stämpelbefrielse kan komma att beviljas i dessa länder, synes det lämpligt att frågan underställes riksdagen i den formen att Kungl. Maj:t hemställer om bemyndigande att förordna om undantag från stämpelplikt enligt 1914 års förordning om stämpelavgift och 1908 års fondstämpelförordning, såvitt avser ifrågavarande lån. Lämnar riksdagen det begärda bemyndigandet torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att, då underrättelse inkommit om de danska och norska statsmakternas ståndpunkt, meddela erforderliga bestämmelser i ämnet.

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 21, bemyndiga Kungl. Maj:t att — i överensstämmelse med i propositionen angivna grunder — förordna om visst undantag från stämpelplikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften och förordningen den 6 november 1908 (nr 129 s. 1) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

Stockholm den 4 februari 1958

På bevillningsutskottets vägnar:

EDGAR SJÖDAHL

Närvarande: se under betänkandet nr 1.